

ZUSTERMOORD

Van dezelfde auteur verschenen bij The House of Books:

Diagnose besmet
Hartslag
Koud bloed
Alarmfase Rood

RIZZOLI & ISLES-THRILLERS

Het stille meisje
Sneeuwval
De chirurg
De leerling
De zondares
Verdwij
De Mefisto Club
Koud hart
Het aandenken

Tess Gerritsen

ZUSTERMOORD

the house of books

Eerste druk, februari 2006
Negentiende druk, juli 2012

Oorspronkelijke titel

Body Double

Uitgave

Ballantine Books, New York

Copyright © 2004 by Tess Gerritsen

Copyright voor het Nederlandse taalgebied © 2006 by The House of Books,
Vianen/Antwerpen

Vertaling

E. Braspenning

Omslagontwerp

Studio Jan de Boer BNO, Amsterdam

Omslagdia

Amana Europe LTD Photonica/Hollandse Hoogte

Foto auteur

Jacob Gerritsen

Opmaak

ZetSpiegel, Best

All rights reserved.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ISBN 978 90 443 2296 5

D/2006/8899/43

NUR 332

Voor Adam en Danielle

DANKBETUIGING

Schrijven is een eenzame bezigheid, maar geen enkele schrijver werkt helemaal alleen. Ik prijs me gelukkig dat ik kon rekenen op de steun van Linda Marrow en Gina Centrello van Ballantine Books, Meg Ruley, Jane Berkey, Don Cleary en de fantastische ploeg van de Jane Rotrosen Agency, Selina Walker van Transworld, en bovenal van mijn man Jacob. Heel hartelijk dank allemaal!

PROLOOG

Die jongen zat weer naar haar te kijken.

De veertienjarige Alice Rose probeerde haar aandacht bij de tien proefwerkvragen op haar tafeltje te houden, maar was met haar gedachten niet bij Engelse literatuur; ze kon alleen maar denken aan Elijah. Ze voelde de blik van de jongen als een lichtstraal op haar gezicht gericht, voelde de warmte ervan op haar wang en wist dat ze bloosde.

Hou je hoofd erbij, Alice!

De volgende vraag van het stencil was een beetje gevlekt. Ze moest door haar ooghaaren kijken om te kunnen ontcijferen wat er stond.

Charles Dickens koos vaak namen die overeenkwamen met karaktertrekken van de personen in zijn boeken. Geef een paar voorbeelden en vertel waarom de namen overeenkomen met de karaktertrekken.

Alice kauwde op haar potlood en groef in haar geheugen naar een antwoord. Maar ze kon niet nadenken wanneer *hij* naast haar zat, zo dichtbij dat ze zijn geur kon ruiken, een mengeling van denenappelzeep en de rook van houtvuur. Een echte mannengeur. Dickens, Dickens, wat konden Charles Dickens en Nicholas Nickleby en deze saaie Engelse les haar schelen wanneer Elijah Lank naar haar keek? God, wat was hij knap, met zijn zwarte haar en zijn blauwe ogen. Net Tony Curtis. Dat was wat ze had gedacht toen ze Elijah voor het eerst had gezien: dat hij sprekend leek op de knappe Tony Curtis, die haar met zijn blauwe ogen aankeek op de pagina's van haar lievelingstijdschriften, *Modern Screen* en *Photoplay*.

Ze boog haar hoofd en toen haar haar langs haar gezicht viel, wierp ze een snelle zijwaartse blik door het gordijn van blonde lokken. Haar hart miste een slag toen ze bevestigd zag dat hij inderdaad naar haar keek, en niet op de laatdunkende manier van alle andere jongens op school, al die rotjongens die net deden of ze een beetje achterlijk was. Die altijd nét buiten gehoorsafstand stonden te smoezen, zo zacht dat ze het niet kon verstaan. Ze wist dat ze het dan over háár hadden, want ze keken altijd naar haar. Ze wist dat zij het waren die een plaatje van een koe op haar locker hadden geplakt en zachtjes 'boeoeoe' loeiden wanneer ze op de gang langs hen liep. Maar Elijah... die keek op een heel andere manier naar haar. Met smeulende ogen. De ogen van een filmster.

Langzaam hief ze haar hoofd op en keek terug, ditmaal niet van achter de veilige haarsluiser, maar openlijk, zijn blik beantwoordend. Hij had zijn proefwerk al af. Het stencil lag op z'n kop en hij had zijn potlood in het vak onder zijn tafeltje opgeborgen. Hij had zijn aandacht volledig op haar gericht en ze kon amper ademhalen door de betovering van zijn blik.

Hij vindt me leuk. Ik weet het zeker. Hij vindt me leuk.

Haar hand ging naar haar hals, naar het bovenste knoepje van haar bloes. Haar vingers streken over haar huid, lieten een spoor van warmte achter. Ze dacht aan de smachtende blik waarmee Tony Curtis naar Lana Turner keek, een blik waarvan je knikkende knieën kreeg en geen woord meer kon uitbrengen. De blik die voorafging aan de onvermijdelijke kus. Dat was het moment waarop films altijd wazig werden. Waarom gebeurde dat? Waarom werd de film juist op het moment dat je zo graag wilde zien, altijd wazig...?

'De tijd is om. Proefwerken inleveren, alsjeblieft.'

Alice keek met een ruk weer naar haar tafeltje, naar het gestencilde proefwerk waarvan ze de helft nog niet af had. O nee! Waar was de tijd gebleven? Ze wist de antwoorden. Ze had nog maar een paar minuten nodig...

'Alice. Alice!'

Ze keek op en zag de uitgestoken hand van mevrouw Meriweather.

'Heb je me niet gehoord? De tijd is om. Je moet je werk inleveren.'

'Maar ik - '

‘Geen smoesjes. Je moet leren *luisteren*, Alice.’ Mevrouw Meriweather griste Alice’ proefwerk van haar werkblad en liep verder langs de tafeltjes. Hoewel Alice het gefluister amper kon horen, wist ze dat de meisjes achter haar over haar roddelden. Ze draaide zich om en zag hen zitten met hun hoofden naar elkaar, hun handen beschermend voor hun mond, hun gegiechel onderdrukkend. *Alice kan liplezen; laat haar niet zien dat we over haar praten.*

Nu begonnen sommigen van de jongens ook te lachen en wezen ze naar haar. Wat was er zo grappig?

Alice keek naar beneden. Tot haar afgrijzen zag ze dat het bovenste knoopje van haar bloes verdwenen was en dat die wijd openstond.

De bel ging; het lesuur was ten einde.

Alice greep haar schooltas en drukte hem tegen haar borst toen ze snel het lokaal verliet. Ze durfde naar niemand te kijken toen ze vluchtte, met gebogen hoofd en tranen in haar keel. Ze dook de toiletruimte in en sloot zichzelf op in een van de wc-hokjes. Toen andere meisjes binnenkwamen en zich giebelend optutten voor de spiegel, hield Alice zich schuil achter de gesloten deur. Ze rook de verschillende geurtjes van hun parfums, voelde steeds een tochtvlaag wanneer de deur open- en dichtging. Die bevoorrechte meisjes, met hun mooie, nieuwe truien. Zij raakten nooit een knoop kwijt, kwamen nooit naar school in een afgedragen rok en schoenen met kartonnen zolen.

Ga weg. Ga alsjeblieft allemaal weg.

Eindelijk bleef het zovende geluid van de deur achterwege.

Tegen de wand van de wc gedrukt spitste Alice haar oren om te horen of er nog iemand was. Ze gluurde door het kiertje naast de deur en zag dat er niemand meer voor de spiegel stond. Toen pas sloop ze de toiletruimte uit.

Ook de gang was verlaten. Iedereen was weg. Niemand zou haar pesten. Met haar schouders beschermend opgetrokken liep ze door de lange gang met de gehavende kastjes en de posters waarop het Halloweenfeest werd aangekondigd, over twee weken. Een dansavond waar zij niet naartoe zou gaan. De vernedering van het vorige feest schrijnde nog en zou waarschijnlijk altijd blijven schrijnden. De twee uur die ze in haar eentje tegen de muur geleund had gestaan, hopen dat een jongen haar ten dans zou vragen. Toen er uit-

eindelijk een jongen naar haar toe was gekomen, was dat niet omdat hij met haar wilde dansen, maar had hij zich plotseling voorovergebogen en op haar voeten gekotst. Geen dansavonden meer voor haar. Ze woonde hier pas twee maanden, maar wou nu al dat haar moeder zou besluiten weer te verhuizen, naar een andere plaats, waar ze een nieuw begin kon maken. Waar alles eindelijk anders zou zijn.

Maar het zou nooit anders zijn.

Ze liep de school uit, de herfstzon in. Ze boog zich over haar fiets en was zo geconcentreerd bezig het slot open te maken, dat ze de voetstappen niet hoorde. Pas toen zijn schaduw op haar gezicht viel, merkte ze dat Elijah naast haar stond.

‘Hallo, Alice.’

Ze kwam met een schok overeind. Haar fiets viel om. Jemig, wat was ze toch een stuntel. Waarom deed ze altijd zo dom?

‘Moeilijk proefwerk, hè?’ Hij sprak langzaam, duidelijk. Dat was nóg iets wat ze zo leuk vond van Elijah: in tegenstelling tot de andere kinderen sprak hij altijd met heldere stem, hij mompelde nooit. En hij liet haar altijd zijn lippen zien. Hij kent mijn geheim, dacht ze. En hij wil evengoed met me omgaan.

‘Heb je alle vragen beantwoord?’ vroeg hij.

Ze bukte zich om haar fiets op te tillen. ‘Ik wist de antwoorden. Ik had alleen nog wat tijd nodig.’ Toen ze zich oprichtte, zag ze dat zijn blik op haar bloes was gericht. Op de grote V die was ontstaan door de ontbrekende knoop. Blozend kruiste ze haar armen.

‘Ik heb een veiligheidsspeld,’ zei hij.

‘Wat?’

Hij stak zijn hand in zijn zak en haalde er een veiligheidsspeld uit. ‘Ik verlies ook altijd knopen. Heel gênant. Zal ik het even voor je doen?’

Ze hield haar adem in toen hij zijn handen uitstak naar haar bloes. Ze kon het beven maar ternauwernood onderdrukken toen hij een vinger onder de stof stak om de veiligheidsspeld te sluiten. Voelt hij mijn hart bonken? vroeg ze zich af. Weet hij dat zijn aanraking me helemaal duizelig maakt?

Pas toen hij een stap achteruit deed, liet ze haar adem ontsnappen. Ze keek naar beneden en zag dat haar bloes weer netjes dichtzat.

‘Beter?’ vroeg hij.

‘Ja!’ Ze wachtte even tot ze wat was bedaald. Toen zei ze, met koninklijke waardigheid: ‘Dank je, Elijah, dat was erg attent van je.’

Even bleef het stil. Kraaien krasten en de herfstbladeren leken op heldere vlammetjes die de takken boven hun hoofden verteerden.

‘Denk je dat je me ergens mee zou kunnen helpen, Alice?’ vroeg hij.

‘Waarmee?’

Dom antwoord! Je had gewoon ja moeten zeggen! Ja, Elijah Lank, voor jou wil ik alles doen.

‘Ik ben bezig met een werkstuk voor biologie. Ik heb iemand nodig die me ermee kan helpen en ik weet niet wie ik er anders voor zou kunnen vragen.’

‘Wat voor soort werkstuk is het?’

‘Ik zal het je laten zien. Bij mij thuis.’

Bij hem thuis. Ze was nog nooit bij een jongen thuis geweest.

Ze knikte. ‘Dan breng ik eerst mijn tas even naar huis.’

Hij trok zijn fiets uit het rek. Zijn fiets was bijna net zo haveloos als die van haar: de spatborden roestten en het plastic van het zadel zat vol scheuren. Daardoor vond ze hem nóg leuker. We zijn een mooi stel, dacht ze, Tony Curtis en ik.

Ze reden eerst naar haar huis. Ze vroeg hem niet binnen; ze geneerde zich te veel voor het armoedige meubilair, de van de muren bladderende verf. Ze holde naar binnen, gooide haar schoeltas op de keukentafel en holde weer naar buiten.

Jammer genoeg kwam Buddy, de hond van haar broer, met haar mee. Toen ze de voordeur opengooide, schoot hij als een zwartwitte bol wol naar buiten.

‘Buddy!’ riep ze. ‘Kom hier!’

‘Hij is niet erg gehoorzaam, hè?’ zei Elijah.

‘Omdat het een stom beest is. *Buddy!*’

Het mormel keek om, kwispelde en draafde weg.

‘Maakt niet uit,’ zei ze. ‘Hij komt vanzelf wel weer terug.’ Ze stapte op haar fiets. ‘Waar woon jij?’

‘Aan Skyline Road. Ben je daar ooit geweest?’

‘Nee.’

‘Het is een eind de heuvel op. Denk je dat je dat redt?’

Ze knikte. *Voor jou ben ik tot alles in staat.*

Ze fietsten bij haar huis vandaan. Ze hoopte dat hij via Main Street zou rijden, langs het winkelcentrum waar iedereen na school altijd rondhing om naar de jukebox te luisteren en cola te drinken. Dan zien ze ons samen fietsen, dacht ze. Dán zouden ze pas iets te roddelen hebben. Kijk eens, Alice en de knappe Elijah-met-de-blauwe-ogen.

Maar hij sloeg Main Street niet in. Hij reed via Locust Lane, waar bijna geen huizen waren, alleen de achterkant van wat winkels en het parkeerterrein voor de mensen die in Neptune's Bounty Cannery werkten. Nou ja. Ze fietste in ieder geval samen met hem. Zo dicht achter hem dat ze naar zijn bewegende dijen kon kijken, en zijn achterwerk op het zadel.

Hij keek om, zijn zwarte haar wapperend in de wind. 'Gaat het, Alice?'

'Ja, hoor.' Eerlijk gezegd raakte ze een beetje buiten adem, nu ze de stad uit waren en de heuvel op reden. Elijah deed dit iedere dag, dus was hij eraan gewend; hij hijgde niet eens en zijn benen bewogen zich als de krachtige zuigers van een motor. Maar Alice hijgde en had moeite vooruit te komen. Iets zwartwits trok haar aandacht. Ze keek opzij en zag dat Buddy met haar meedraafde. Ook hij zag er moe uit. Zijn tong hing uit zijn bek terwijl hij probeerde haar bij te houden.

'Ga naar huis!'

'Wat zei je?' Elijah keek om.

'Die stomme hond,' hijgde ze, 'loopt met ons mee. Straks weet hij niet... hoe hij thuis moet komen.'

Ze keek nijdig naar Buddy, maar die bleef meedragen op zijn opgewekte, koppige hondenmanier. Zelf weten, dacht ze. Voor mijn part val je erbij neer.

Ze reden verder heuvelopwaarts, de flauwe haarspeldbochten van de weg volgend. Hier en daar ving ze tussen de bomen door een glimp op van Fox Harbor in de diepte, het water als gespikkeld koper in het licht van de laagstaande zon. Maar allengs kwamen de bomen dichter op elkaar te staan en kon ze alleen nog maar het bos zelf zien, getooid in schitterend rood en oranje. Weer maakte de met bladeren bedekte weg een flauwe bocht.

Toen Elijah eindelijk stopte, trilden Alice' benen zo van vermoeidheid dat ze nauwelijks kon staan. Buddy was nergens meer te bekennen; ze hoopte dat hij de weg terug zou vinden, want ze was niet van plan hem te gaan zoeken. Zeker niet nu, nu Elijah hier voor haar stond, glimlachend, met flonkerende ogen. Hij zette zijn fiets tegen een boom en zwaaide zijn schooltas over zijn schouder.

'Waar is je huis?' vroeg ze.

'Het is die oprit.' Hij wees naar een brievenbus die een eindje verderop tegen een paaltje getimmerd zat.

'Gaan we niet naar je huis?'

'Nou, mijn nichtje is er en ze is ziek. Ze heeft de hele nacht overgegeven, dus kunnen we beter niet naar binnen gaan. En voor mijn werkstuk moeten we tóch in het bos zijn. Laat je fiets maar hier. We gaan hiervandaan lopen.'

Ze zette haar fiets tegen de zijne en volgde hem, haar benen nog trillend van de rit tegen de heuvel op. Ze sjouwden door het bos. De bomen stonden hier dicht op elkaar en er lag een dik tapijt van bladeren. Ze liep bereidwillig met hem mee, muggen van zich af slaand. 'Dus je nichtje woont bij jullie?' vroeg ze.

'Ja, ze is vorig jaar bij ons gekomen. Ik denk dat ze wel zal blijven. Ze kan nergens anders naartoe.'

'Vinden je ouders dat niet vervelend?'

'Ik heb alleen een vader. Mijn moeder is dood.'

'O.' Ze wist niet wat ze daarop moest antwoorden. Uiteindelijk zei ze: 'Dat is erg', maar hij scheen haar niet te horen.

Het struikgewas werd dichter, doornen maakten krassen op haar blote benen. Ze had moeite hem bij te houden. Hij liep voor haar uit en haar rok bleef steeds aan braamstruiken hangen.

'Elijah!'

Hij gaf geen antwoord. Hij sjouwde door als een vastberaden ontdekkingsreiziger, zijn schooltas over zijn schouder.

'Wacht nou even!'

'Wil je het zien of niet?'

'Ja, maar...'

'Schiet dan een beetje op.' Zijn stem had opeens een ongeduldige ondertoon waar ze van schrok. Hij stond een paar meter bij haar

vandaan en keek over zijn schouder naar haar. Ze zag dat zijn handen tot vuisten waren gebald.

‘Goed,’ zei ze gedwee. ‘Ik kom al.’

Een paar meter verderop was een open plek tussen de bomen. Ze zag een oude, stenen fundering: het enige wat nog over was van een boerderij die daar had gestaan. Elijah keek weer achterom, zijn gezicht gevlekt door de schaduwen van de namiddagzon.

‘Hier is het,’ zei hij.

‘Wat is hier?’

Hij bukte zich en trok twee planken weg die over een diep gat lagen. ‘Dit,’ zei hij. ‘Het heeft me drie weken gekost om dit gat te graven.’

Langzaam liep ze naar het gat en keek erin. De zon stond schuin achter de bomen en de bodem van het gat lag in de schaduw. Ze zag een laag dode bladeren, die erin waren gevallen. Langs de wand hing een touw.

‘Wil je hierin een beer vangen of zo?’

‘Dat kan. Als ik er wat takken overheen leg en de opening onzichtbaar maak, kan ik allerlei dieren vangen. Zelfs een hert.’ Hij wees in het gat. ‘Kijk eens. Zie je het?’

Ze leunde wat meer naar voren. In de schaduw zag ze een flauwe glans; stukjes wit die half onder de bladeren uitstaken.

‘Wat is dat?’

‘Dat is mijn project.’ Hij greep het touw en trok eraan.

De bladeren op de bodem van het gat ritselden en bolden op. Alice bleef in het gat kijken toen het touw strak kwam te staan en Elijah iets uit de schaduw omhooghaalde. Een mand. Hij trok hem helemaal naar boven en zette hem neer op de grond. Hij veegde wat bladeren opzij om haar te laten zien wat de witte glans was die ze op de bodem van de put had gezien.

Een kleine schedel.

Toen hij voorzichtig nog meer bladeren wegnam, zag ze plukjes zwarte vacht en dunne ribbetjes. Een knobbelige reeks ruggenwervels. Beenderen zo teer als twijgen.

‘Goh, hij stinkt zelfs niet meer,’ zei hij. ‘Hij heeft nu zeven maanden op de bodem van het gat gelegen. De vorige keer dat ik ben komen kijken, zat er nog wat vlees aan. Prachtig, hoe zelfs dat alle-

maal verdwijnt. Het rotten ging vanaf mei een stuk sneller, toen het warm werd.'

'Wat is het?'

'Kun je dat niet zien?'

'Nee.'

Hij pakte de schedel vast en trok hem met een rukje los van de ruggengraat. Ze deinsde achteruit toen hij hem in een flits dicht bij haar gezicht bracht.

'Laat dat!' riep ze.

'Miauw!'

'Elijah!'

'Je wilde toch weten wat het was?'

Ze staarde naar de lege oogkassen. 'Een kat?'

Hij haalde een papieren zak uit zijn schooltas en begon de botjes erin te doen.

'Wat ga je met dat skelet doen?'

'Dit is mijn biologieproject. Hoe een pasgeboren katje in zeven maanden een skelet wordt.'

'Waar komt hij vandaan?'

'Gevonden.'

'*Gevonden?* Een dode kat?'

Hij keek op. Zijn blauwe ogen glimlachten. Maar het waren niet meer de ogen van Tony Curtis; deze ogen maakten haar bang. 'Wie zegt dat hij dood was?'

Haar hart begon te bonken. Ze deed een stap achteruit. 'Weet je, ik moet maar eens terug naar huis.'

'Waarom?'

'Huiswerk. Ik moet mijn huiswerk doen.'

Opeens stond hij rechtop; hij was moeiteloos overeind gekomen. De glimlach was verdwenen en had plaatsgemaakt voor een rustige, verwachtingsvolle blik.

'Ik... ik zie je op school wel weer,' zei ze. Ze liep achteruit, keek naar links en rechts naar het bos dat er overal hetzelfde uitzag. Uit welke richting waren ze gekomen? Welke kant moest ze op?'

'Maar je bent er nog maar net, Alice,' zei hij. Hij had iets in zijn hand. Pas toen hij zijn hand boven zijn hoofd ophief, zag ze wat het was.

Een steen.

De klap kwam zo hard aan dat ze neerviel. Ze bleef op haar knieën zitten. Ze zag zwarte vlekken en haar ledematen voelden verdoofd aan. Ze voelde geen pijn, was zich alleen maar bewust van ongeloof over het feit dat hij haar had neergeslagen. Ze begon te kruipen, maar kon niet zien waar ze naartoe kroop. Opeens greep hij haar enkels en trok haar achteruit. Haar gezicht schraapte over de grond toen hij haar aan haar voeten meesleepte. Ze probeerde zich los te schoppen, probeerde te gillen, maar haar mond vulde zich met aarde en twijgen toen hij haar naar het gat sleurde. Precies op het moment dat haar benen over de rand gingen, wist ze zich aan een jong boompje vast te grijpen. Ze klemde zich eraan vast, haar benen bengelend in het niets.

‘Laat los, Alice,’ zei hij.

‘Trek me omhoog! Trek me omhoog!’

‘Ik zei dat je moest *loslaten*.’ Hij hief een steen op en liet hem op haar hand neerkomen.

Ze gilte en liet los. Achterwaarts gleed ze in het gat en kwam neer op het bed van dode bladeren.

‘Alice. Alice.’

Verdoofd door de val keek ze op naar de cirkel van licht en zag het silhouet van zijn hoofd, naar voren gebogen, toen hij op haar neerkeek.

‘Waarom doe je dit?’ huilde ze. ‘*Waarom?*’

‘Het is niets persoonlijks. Ik wil gewoon weten hoe lang het duurt. Zeven maanden voor een kat. Hoe lang zul jij erover doen, denk je?’

‘Dit kun je me niet aandoen!’

‘Dag, Alice.’

‘Elijah! *Elijah!*’

De planken werden over het gat gelegd. Eerst deelden ze de cirkel van licht in tweeën. Toen werd de hemel helemaal aan haar zicht onttrokken. Dit is niet echt, dacht ze. Het is een grap. Hij wil me alleen maar bang maken. Hij zal me hier een paar minuten laten zitten en dan komt hij terug om me eruit te halen. Hij komt zo dadelijk terug.

Maar toen hoorde ze iets bonken op de planken boven het gat. *Stenen. Hij bedekt de planken met stenen.*

Ze stond op en probeerde uit het gat te klimmen. Vond een lange, droge plantenwortel die echter verpulverde in haar handen. Ze klauwde aan de aarde, maar kon nergens houvast vinden, kon zich niet eens een paar centimeter optrekken zonder terug te glijden. Haar gegil doorkliefde de duisternis.

‘Elijah!’ krijste ze.

Het enige antwoord was het gebonk van de stenen op het hout.

1

*Pesez le matin que vous n'irez peut-être pas jusqu'au soir,
Et au soir que vous n'irez peut-être pas jusqu'au matin.*
Bedenk 's ochtends dat u misschien de avond niet zult halen,
En 's avonds dat u wellicht de ochtend niet zult zien.

– GEGRAVEERDE PLAAT IN DE CATACOMBEN VAN PARIJS

Een rij schedels staarde in het niets boven op een brede laag kruiselings opgestapelde dij- en scheenbeenderen. Hoewel het juni was en ze wist dat de straten van Parijs, twintig meter boven haar, baadden in de zon, had dr. Maura Isles het koud toen ze door de schemerige gang liep waarvan de wanden bijna tot aan het plafond gevuld waren met menselijke stoffelijke resten. Ze was vertrouwd met de dood, kende hem van nabij en had zijn gezicht talloze malen op haar autopsietafel gezien, maar was evengoed overdonderd door de omvang van deze verzameling, de enorme hoeveelheid beenderen die waren opgeslagen in deze doolhof van tunnels onder de Lichtstad. De rondleiding was één kilometer lang en voerde door slechts een klein gedeelte van de catacomben. Verboden voor de toeristen waren de vele zijtunnels en met beenderen gevulde ruimten waarvan de donkere openingen verleidelijk opdoemden achter gesloten hekken. Hier lagen de stoffelijke resten van zes miljoen Parijzenaars, die ooit de zon op hun gezicht hadden gevoeld, honger, dorst en liefde hadden gekend, het kloppen van hun hart in hun borst en het stromen van de lucht naar hun longen hadden waargenomen. Geen van hen had ooit kunnen denken dat hun beenderen op een goede dag uit hun graf zouden

worden gehaald en overgebracht naar dit griezelige knekelhuis onder de stad.

Waar ze nu tentoongesteld werden aan toeristen die er in een lange rij met open mond naar staarden.

De beenderen waren honderdvijftig jaar geleden opgegraven en overgebracht naar de gigantische honingraat van zandsteengrotten diep onder de stad, want in de overvolle begraafplaatsen in Parijs moest ruimte worden gemaakt voor de nimmer aflatende toevloed van overleden burgers. De werklui die de botten hadden verhuisd, hadden ze niet op een slordige hoop gegooid, maar hun macabere werk op een gevoelige manier uitgevoerd door de beenderen zorgvuldig op te stapelen in fantasierijke patronen. Als nauwgezette metselaars hadden ze hoge muren gebouwd van lagen schedels en botten, om en om, en aldus verrotting veranderd in een uiting van artistiek talent. Verder hadden ze grote gedenkplaten opgehangen waarin lugubere citaten waren gegraveerd, om iedereen die deze gangen bezocht, eraan te herinneren dat de dood niemand spaart.

Eén van de gedenkplaten trok Maura's aandacht en te midden van de stroom toeristen bleef ze staan om te lezen wat erop stond. Terwijl ze probeerde met haar armzalige schoolfrans de woorden te vertalen, hoorde ze in de schemerige gangen de geheel uit de toon vallende echo van lachende kinderen en het knauwende Texaanse accent van een man die zachtjes tegen zijn vrouw zei: 'Jemig, Sherry, wat een eng gedoe. Ik krijg er de zenuwen van...'

Het echtpaar uit Texas liep door en hun stemmen vervaagden tot stilte. Maura bleef in haar eentje achter in de gang en ademde het stof van eeuwen in. In het doffe licht van de tunnellampen zag ze dat zich schimmel had gevormd op een deel van de schedels, waardoor ze een groene glans hadden gekregen. Eén van de schedels had een kogelgat in het voorhoofd, als een derde oog.

Ik weet hoe jij bent gestorven.

De kilte van de tunnel drong tot in haar eigen botten door. Toch liep ze nog niet door, vastbesloten de gedenkplaat te vertalen, haar afgrijzen te smoren door zich bezig te houden met een nutteloze intellectuele puzzel. Vooruit, Maura. Je hebt op school drie jaar Frans gehad. Dan kun je dit toch wel ontcijferen? Het was nu een persoonlijke uitdaging die alle gedachten aan sterfelijkheid tijdelijk op

een afstand hield. Toen kregen de woorden betekenis en voelde ze haar bloed in de aderen stollen...

Gelukkig is degene die altijd het uur van zijn dood voor ogen houdt

En zich dagelijks voorbereidt op het einde.

Opeens merkte ze hoe stil het was. Geen stemmen, geen echo van voetstappen. Ze draaide zich om en liep weg bij het naargeestige bord. Hoe was ze zo ver achteropgeraakt bij de andere toeristen? Ze bevond zich helemaal in haar eentje in de tunnel, samen met de doden. Ze dacht aan onverwachte stroomuitval, aan de mogelijkheid dat ze in het pikkedonker de verkeerde gang zou inlopen. Ze had een verhaal gehoord over Parijse werklieden die honderd jaar geleden verdwaald waren in de catacomben en van de honger waren omgekomen. Ze ging sneller lopen om de anderen in te halen, om zich weer tussen levende mensen te bevinden. De dood drong zich in deze tunnels veel te veel aan haar op. De schedels leken haar verwijtend aan te staren, een massa van zes miljoen doden die haar hekelden om haar ongezonde nieuwsgierigheid.

Wij waren ooit net zo levend als jij. Denk je dat je kunt ontsnappen aan de toekomst die je hier ziet?

Toen ze uiteindelijk de catacomben uitkwam en weer in de zon stond in de Rue Rémy Dumoncel, haalde ze een paar keer diep adem. In tegenstelling tot voorheen was ze blij met het lawaai van het verkeer en het gedrang van de voetgangers, alsof haar leven een tweede kans had gekregen. De kleuren leken helderder, de gezichten vriendelijker. Mijn laatste dag in Parijs, dacht ze, en pas nu heb ik oog voor de schoonheid van deze stad. Ze had het internationale congres voor forensische pathologie bijgewoond en het grootste deel van de afgelopen week in vergaderzalen doorgebracht. Er was zo weinig tijd geweest om iets van de stad te zien, en zelfs de uitstapjes die de organisatoren van het congres hadden geregeld, hadden te maken gehad met dood en ziekte: het medische museum, het oude anatomisch theater.

De catacomben.

Wat ironisch, dat van alle herinneringen die ze uit Parijs mee naar

huis zou nemen, die van menselijke beenderen het sterkst zou zijn. Dat is niet gezond, dacht ze, toen ze op een terrasje zat en genoot van een laatste kopje espresso met een vruchtengebakje. Over twee dagen ben ik weer in mijn autopsiezaal, omgeven door roestvrij staal, afgesloten van het zonlicht, en zal ik wederom alleen maar de koude, gefilterde lucht inademen die uit de schachten van de air-conditioning komt. Dan zal dit moment een herinnering aan het paradijs lijken.

Ze nam bewust die herinneringen in zich op. De geur van koffie, de botersmaak van het gebak. De perfect geklede zakenmannen met mobiele telefoons aan hun oor, de ingewikkelde manier waarop de fladderende sjaaltjes van de vrouwen waren geknoopt. Ze speelde met de gedachte die vast en zeker was opgekomen in het hoofd van iedere Amerikaan die ooit Parijs had bezocht: Hoe zou het zijn als ik mijn vlucht miste? Als ik de rest van mijn leven hier bleef, in dit café, in deze prachtige stad?

Maar ten slotte stond ze toch op en nam ze een taxi naar het vliegveld. Ten slotte nam ze toch afscheid van Parijs en van haar fantasieën, maar alleen omdat ze zichzelf beloofde dat ze ooit zou terugkeren. Ze wist alleen niet wanneer.

Haar vlucht had drie uur vertraging. Ik had nog drie uur langs de Seine kunnen wandelen, dacht ze verongelijkt, toen ze op Charles de Gaulle was. Ik had drie uur in Le Marais kunnen rondzwerven, of rondsnuffelen in Les Halles. In plaats daarvan zat ze vast op een vliegveld waar het zo druk was dat ze niet eens een stoel kon vinden om op te zitten. Tegen de tijd dat ze eindelijk aan boord kon van het Air France-toestel, was ze doodmoe en chagrijnig. Eén glas wijn bij de maaltijd was voldoende om haar in een diepe, droomloze slaap te laten wegzakken.

Pas toen het vliegtuig aan de landing in Boston begon, werd ze wakker. Ze had pijn in haar hoofd, en de ondergaande zon scheen pal in haar ogen. De hoofdpijn verhevigde toen ze bij de bagageband stond te wachten terwijl de ene na de andere koffer, maar niet de hare, naar beneden gleed. De pijn groeide uit tot een onophoudelijk bonken toen ze even later in de rij stond om aangifte te doen dat haar koffer niet was aangekomen. Tegen de tijd dat ze uitein-

delijk met alleen haar handbagage in een taxi stapte, begon het al donker te worden en verlangde ze alleen nog maar naar een warm bad en een paar aspirientjes. Ze liet haar hoofd tegen de rugleuning van de taxi rusten en viel weer in slaap.

Ze schrok wakker toen de auto abrupt remde.

‘Wat zullen we nu krijgen?’ hoorde ze de chauffeur zeggen.

Ze hief haar hoofd op en keek met dikke ogen naar de blauwe zwaailichten. Het duurde een paar ogenblikken tot ze begreep wat het was. Toen besepte ze dat ze de straat waren ingeslagen waar ze woonde en schoot ze geschrokken overeind, meteen klaarwakker. Er stonden vier politiewagens van bureau Brookline in de straat en hun zwaailichten zwiepten door de duisternis.

‘Er schijnt iets gebeurd te zijn,’ zei de chauffeur. ‘Dit is uw straat, niet?’

‘Ja, ik woon in dat huis daar, halverwege de straat.’

‘Waar alle politieauto’s staan? Ik denk niet dat ze ons erdoor zullen laten.’

Als om dat te bevestigen, kwam een agent naar hen toe en bevestigde dat ze moesten keren.

De taxichauffeur stak zijn hoofd uit het raam. ‘Ik heb een passagier die ik hier moet afzetten. Ze woont in deze straat.’

‘Sorry. De straat is afgezet.’

Maura boog zich naar voren en zei tegen de chauffeur: ‘Ik stap hier wel uit.’ Ze betaalde hem, pakte haar tas en stapte uit de taxi. Een paar ogenblikken geleden was ze nog duf en slaperig geweest, nu was het alsof de warme juniavond haar omgaf met een elektrische spanning. Ze liep over de stoep in de richting van haar huis en haar bezorgdheid nam toe toen ze zag dat de politiewagens pal voor haar deur stonden. Zou een van de burens iets zijn overkomen? Allerlei gruwelijke mogelijkheden gingen door haar hoofd. Zelfmoord. Moord. Ze dacht aan meneer Telushkin, de vrijgezelle ingenieur robottechnologie die naast haar woonde. Had die er niet erg melancholiek uitgezien toen ze hem voor het laatst had gezien? Ze dacht aan Lily en Susan, haar andere burens, twee lesbische advocaten die actief waren op het gebied van gelijke rechten voor homo’s en daardoor vaak in de publiciteit kwamen en mogelijke doelwitten waren voor bepaalde groeperingen. Maar opeens zag ze Lily en

Susan tussen de omstanders staan, allebei springlevend, en richtte haar bezorgdheid zich weer op meneer Telushkin, die ze nergens zag.

Lily keek opzij en zag Maura aankomen. Ze wuifde niet maar staarde haar woordeloos aan en gaf Susan een duwtje met haar elleboog. Susan keek om en haar mond zakte open toen ze Maura zag. Nog meer burens staarden naar haar, en op ieders gezicht lag een verbijsterde blik.

Waarom kijken ze zo naar me? dacht Maura. Ik heb toch niks gedaan?

‘*Dokter Isles?*’ Een politieman van bureau Brookline gaapte haar aan. ‘U – bent u het echt?’ vroeg hij.

Wat een domme vraag, dacht ze. ‘Ja, ik woon hier. Wat is er aan de hand?’

De agent blies met kracht zijn adem uit. ‘Eh... u kunt beter even met me meekomen.’

Hij pakte haar arm en leidde haar door de menigte. Haar burens stapten plechtig opzij, alsof ze het pad vrijmaakten voor een veroordeelde gevangene. Hun zwijgen deed griezelig aan; het enige wat er nog te horen was, waren de krakende berichten uit de politieradio’s. Ze liepen naar de barrière van het gele politielint dat aan staken was bevestigd waarvan er een stuk of wat in meneer Telushkins voortuin waren geslagen. *Dat zal hij niet leuk vinden; hij is zo trots op zijn gazon*, was haar eerste, volkomen irreële gedachte. De agent tilde het lint op. Ze dook eronderdoor en besepte dat ze zich nu op een plaats delict bevond.

Ze wist dat het een plaats delict was, omdat ze in het midden ervan een bekende persoon zag. Zelfs vanaf de rand van het gazon herkende Maura rechercheur Jane Rizzoli meteen. De kleine Rizzoli was acht maanden zwanger en zag eruit als een rijpe peer in een broekpak. Haar aanwezigheid hier was net zo’n raadsel als al het andere. Wat deed een rechercheur uit Boston hier in Brookline, buiten haar eigen jurisdictie? Rizzoli zag Maura niet aankomen; ze had haar blik gericht op een auto die voor het huis van meneer Telushkin stond geparkeerd. Ze schudde haar hoofd, duidelijk van streek. Daarbij dansten haar wilde, donkere krullen om haar hoofd.

Het was Rizzoli’s partner, rechercheur Barry Frost, die Maura als eerste in de gaten kreeg. Zijn blik gleed aanvankelijk over haar

heen, kwam in een flits terug en hij trok wit weg terwijl hij naar haar bleef staren. Zonder iets te zeggen trok hij zijn partner aan haar mouw.

Rizzoli bleef volkomen roerloos staan. De discoachtige lichtbundels van de politiewagens gleden over de ongelovige uitdrukking op haar gezicht. Als in een trance liep ze langzaam naar Maura toe.

‘Maura?’ zei ze zachtjes. ‘Ben je het echt?’

‘Ja, natuurlijk. Waarom vraagt iedereen me dat? Waarom kijken jullie allemaal naar me alsof ik een geest ben?’

‘Omdat...’ Rizzoli stakte, schudde kort haar hoofd, haar weerbarstige krullen. ‘Jezus. Heel even dacht ik inderdaad dat je een geest was.’

‘Wat?’

Rizzoli draaide zich om en riep: ‘Pastoor Brophy?’

Maura had de priester niet gezien. Hij stond in zijn eentje aan de rand van het afgezette terrein. Nu kwam hij uit de schaduw naar voren, zijn priesterboord een streep wit rond zijn hals. Zijn knappe gezicht leek ingevallen en had een geshockeerde uitdrukking. *Waarom is Daniel hier?* Priesters werden nooit bij een plaats delict geroepen, tenzij de familie van het slachtoffer erom vroeg. Haar buurman, meneer Telushkin, was niet katholiek, maar joods. Hij zou nooit om een priester vragen.

‘Zou u haar mee naar binnen willen nemen, meneer pastoor?’ vroeg Rizzoli.

‘Zou iemand me willen vertellen wat er aan de hand is?’ vroeg Maura.

‘Ga naar binnen, Maura. We leggen het zo dadelijk wel uit.’

Maura voelde dat Brophy zijn arm rond haar middel legde; zijn ferme greep maakte haar duidelijk dat het niet verstandig zou zijn tegen te stribbelen. Dat ze beter aan het verzoek van de rechercheur gehoor kon geven. Ze liep met hem mee naar de voordeur, zich bewust van het heimelijke genot van het nauwe contact, de warmte van zijn lichaam toen hij haar tegen zich aangedrukt meenam. Ze was zich zo sterk van hem bewust, dat haar handen rare, onhandige bewegingen maakten toen ze probeerde de sleutel in het slot van haar voordeur te steken. Hoewel ze al maanden bevriend waren, had ze Daniel Brophy nog nooit bij zich thuis uitgenodigd en nu

herinnerde haar reactie op hem haar eraan waarom ze zo'n afstand tussen hen in stand had gehouden. Ze liepen de woonkamer in, waar de lampen al brandden omdat er timers op zaten. Ze bleef bij de bank staan, niet wetend wat ze moest doen.

Pastoor Brophy nam de leiding.

'Ga zitten,' zei hij. Hij wees naar de bank. 'Ik zal iets te drinken voor je halen.'

'Jij bent te gast in mijn huis. Ik zou j'ou iets te drinken moeten aanbieden,' antwoordde ze.

'Niet onder deze omstandigheden.'

'Ik weet niet eens wat de omstandigheden zijn.'

'Dat zal rechercheur Rizzoli je vertellen.' Hij verliet de kamer en kwam terug met een glas water. Niet precies wat ze zelf zou hebben gekozen op dat moment, maar aan de andere kant leek het niet netjes om een priester te verzoeken de fles wodka te gaan halen. Ze nam kleine slokjes van het water en voelde zich slecht op haar gemak door de manier waarop hij naar haar keek. Hij nam plaats in de fauteuil tegenover haar en bleef naar haar kijken alsof hij bang was dat ze in rook zou oplossen.

Eindelijk hoorde ze Rizzoli en Frost binnenkomen. Ze hoorde hen in de hal zachtjes praten met een derde persoon, een stem die Maura niet herkende. Geheimen, dacht ze. Waarom houdt iedereen dingen voor me geheim? Wat mag ik niet weten?

Ze keek op toen de twee rechercheurs de woonkamer inkwamen. Er was een man bij hen die zichzelf aan haar voorstelde als rechercheur Eckert, van het bureau Brookline. Ze zou zijn naam waarschijnlijk over vijf minuten alweer vergeten zijn. Ze hield haar aandacht gericht op Rizzoli, met wie ze vaker had gewerkt en die ze graag mocht en respecteerde.

De rechercheurs gingen allemaal zitten, Rizzoli en Frost tegenover Maura, de salontafel tussen hen in. Ze voelde zich sterk in de minderheid, vier tegen één, en alle ogen waren op haar gericht. Frost haalde zijn notitieboekje en pen tevoorschijn. Waarom ging hij aantekeningen maken? Waarom leek dit zo sterk op het begin van een crimineel onderzoek?

'Hoe is het ermee, Maura?' vroeg Rizzoli, haar stem zacht van bezorgdheid.

Maura lachte om de banale vraag. ‘Ik zou me heel wat beter voelen als ik wist wat er aan de hand was.’

‘Mag ik je vragen waar je vanavond bent geweest?’

‘Ik kom regelrecht van het vliegveld.’

‘Waarom was je op het vliegveld?’

‘Ik kom net terug uit Parijs. Vanaf het vliegveld Charles de Gaulle. Het was een lange vlucht en ik ben niet in de stemming voor vraag- en antwoordspelletjes.’

‘Hoe lang ben je in Parijs geweest?’

‘Een week. Ik ben er vorige week woensdag naartoe gegaan.’ Maura meende een beschuldigende ondertoon te bespeuren in Rizzoli’s bruuske vragen en haar ergernis begon uit te groeien tot boosheid. ‘Als jullie me niet geloven, kunnen jullie het aan Louise vragen, mijn secretaresse. Zij heeft de vlucht voor me geboekt. Ik ben naar Parijs gegaan voor een congres – ’

‘Het internationale congres voor forensische pathologie.’

Maura keek geschrokken. ‘Weten jullie dat dan?’

‘Ja. Van Louise.’

Ze hebben vragen over me gesteld. Nog voordat ik thuis was, hebben ze met mijn secretaresse gepraat.

‘Ze zei dat je om vijf uur op Logan zou landen,’ zei Rizzoli. ‘Het is nu bijna tien uur. Waar heb je gezeten?’

‘We zijn met vertraging van Charles de Gaulle vertrokken. Het scheen te maken te hebben met extra veiligheidsmaatregelen. De luchtvaartmaatschappijen zijn zo paranoïde dat ik nog van geluk mag spreken dat het bij drie uur vertraging is gebleven.’

‘Dus je bent met drie uur vertraging vertrokken.’

‘Ja, dat zeg ik toch?’

‘Om hoe laat ben je geland?’

‘Dat weet ik niet precies. Om halfnegen ongeveer.’

‘Dus je hebt er anderhalf uur over gedaan om vanaf Logan hierheen te komen?’

‘Mijn koffers zijn zoekgeraakt. Ik moest formulieren invullen bij het kantoor van Air France.’ Maura zweeg. Ze had er opeens genoeg van. ‘Verdomme nog aan toe, wat is er nou eigenlijk aan de hand? Ik heb er recht op dat te weten, voordat ik nog meer vragen beantwoord. Beschuldigen jullie me ergens van?’

‘Nee, we beschuldigen je nergens van. We proberen alleen maar het tijds kader vast te stellen.’

‘Welk tijds kader? Waarvoor?’

Frost vroeg: ‘Hebt u dreigementen ontvangen, dokter Isles?’

Ze keek hem verbijsterd aan. ‘Wat?’

‘Kent u mensen die redenen hebben u kwaad te willen doen?’

‘Nee.’

‘Weet u het zeker?’

Maura lachte kort, gefrustreerd. ‘Kan *iemand* daar ooit helemaal zeker van zijn?’

‘Er zullen best rechtszaken zijn geweest waarin jouw getuigenis mensen kwaad heeft gemaakt,’ zei Rizzoli.

‘Alleen als ze niet tegen de waarheid kunnen.’

‘Je hebt vijanden gemaakt bij rechtszaken. Misdadigers die mede wegens jouw getuigenis zijn veroordeeld.’

‘Dat geldt net zo goed voor jou, Jane. Risico van het vak.’

‘Heb je specifieke dreigementen ontvangen? Brieven of telefoontjes?’

‘Ik heb een geheim nummer. En Louise geeft nooit iemand mijn adres.’

‘Brieven die naar je kantoor zijn gestuurd?’

‘Tja, daar zit weleens wat raars tussen. Maar dat geldt voor ons allemaal.’

‘Wat voor raars?’

‘Mensen die schrijven over ruimtewezens of samenzweringen. Of die ons ervan beschuldigen dat we de waarheid over een autopsie verdoezelen. Dergelijke brieven gaan regelrecht de prullenbak in. Tenzij er specifieke dreigementen in staan; dan geven we ze aan de politie.’

Maura zag dat Frost zat te schrijven en vroeg zich af wat hij noteerde. Ze was nu zo nijdig dat ze hem het notitieboekje het liefst, over de salontafel heen, uit handen had gegrist.

‘Maura,’ vroeg Rizzoli op zachte toon, ‘heb je een zus?’

De vraag kwam zomaar uit het niets. Maura keek Rizzoli ont-hutst aan en was haar boosheid meteen vergeten. ‘Wat zeg je nou?’

‘Heb je een zus?’

‘Waarom vraag je dat?’

‘Het is noodzakelijk dat je me dat vertelt.’

Maura haalde diep adem. ‘Nee, ik heb geen zus. En je weet dat ik ben geadopteerd. Mag ik nou alsjeblieft weten wat er aan de hand is?’

Rizzoli en Frost keken elkaar aan.

Frost deed zijn notitieboekje dicht. ‘We moeten het haar maar laten zien.’

Rizzoli ging voorop naar de voordeur. Maura liep naar buiten, de warme zomeravond in die als een opzichtig kermisterrein werd verlicht door de zwaailichten van de patrouillewagens. Haar lichaam zat nog in de tijdzone van Parijs, waar het nu vier uur ’s ochtends was. Ze zag alles door een waas van vermoeidheid en de hele avond leek even onwerkelijk als een nare droom. Zodra ze uit haar huis kwam, werden alle gezichten weer naar haar toe gekeerd. Ze zag haar burens aan de overkant van de straat toekijken toen ze over het politielint stapte. Als forensisch patholoog-anatoom was ze eraan gewend in de publieke belangstelling te staan, en wist ze dat alles wat ze deed in de gaten werd gehouden door de politie en de media, maar vanavond was er sprake van een ander soort aandacht. Indringender, een beetje beangstigend. Ze was blij dat ze Rizzoli en Frost aan weerskanten naast zich had, alsof die haar beschermden tegen de nieuwsgierige blikken toen ze over de stoep naar de donkere Ford Taurus liepen, die voor het huis van meneer Telushkin stond geparkeerd.

Maura herkende de auto niet, maar wel de man met de baard die erbij stond, zijn vlezige handen in latexhandschoenen gestoken. Het was dr. Abe Bristol, haar collega van het mortuarium, een man die van lekker eten hield. Zijn omvang wees op zijn voorliefde voor vet voedsel, zijn dikke, slappe buik pulde over zijn broekriem. Hij staarde naar Maura en zei: ‘Jezus, niet te geloven. Ik zou er zó ingetrapt zijn.’ Hij maakte een hoofdbeweging in de richting van de auto. ‘Ik hoop dat je hier klaar voor bent, Maura.’

Waar heeft hij het over?

Ze keek naar de Taurus. Zag, vanwege de zwaailichten erachter, alleen het silhouet van iemand die voorovergebogen op het stuur lag. Zwarte spatten vulden de voorruit. *Bloed.*

Rizzoli richtte de lichtbundel van haar zaklantaarn op het rechtervoorportier. Maura begreep eerst niet wat Rizzoli haar wilde laten zien. Haar aandacht was nog gericht op de met bloed bespatte ruit en de persoon op de bestuurdersstoel. Toen zag ze wat Rizzoli's zaklantaarn belichtte. Vlak onder de handgreep van het portier zaten drie parallelle strepen, diep in de lak gekrast.

‘Alsof de nagels van een dier dat hebben gedaan,’ zei Rizzoli, en ze kromde haar vingers alsof ze het gebaar nadeed.

Maura staarde naar de krassen. Niet zomaar een dier, dacht ze terwijl een rilling over haar rug trok. *De klauw van een roofvogel.*

‘Kom even mee naar de andere kant,’ zei Rizzoli.

Maura stelde geen vragen toen ze met Rizzoli meeliep om de achterkant van de Taurus heen.

‘Een kenteken uit Massachusetts,’ zei Rizzoli. Het licht van haar zaklantaarn gleed over de nummerplaat, maar het was alleen maar een detail dat ze *en passant* vermeldde. Ze liep door naar de linkerzijde van de auto, naar het voorportier. Ze bleef staan en keek Maura aan.

‘Dit is de reden waarom we allemaal zo van streek waren,’ zei ze. Ze scheen met haar zaklantaarn in de auto.

De lichtbundel bescheen het gezicht van een vrouw, dat naar het zijraampje gedraaid was. Haar rechterwang rustte op het stuur en haar ogen waren open.

Maura kon geen woord uitbrengen. Ze staarde naar de lieleblanke huid, het zwarte haar, de volle lippen, die iets van elkaar geweken waren, alsof de vrouw verbaasd was. Ze deinsde achteruit, haar ledematen opeens beenderloos, en had het duizeligmakende gevoel dat ze wegzweefde, dat haar lichaam niet meer in contact stond met de grond. Een hand greep haar arm, hield haar overeind. Het was pastoor Brophy, die naast haar stond. Ze had niet eens gemerkt dat hij was meegekomen.

Nu begreep ze waarom iedereen zo verbijsterd had gekeken toen ze was aangekomen. Ze bleef staren naar het lijk in de auto, naar het gezicht dat werd beschenen door Rizzoli's zaklantaarn.

Dat ben ik. Die vrouw, dat ben ik.

2

Ze zat op de bank, nippend aan een glas wodka- tonic. De ijsblokjes tinkelden tegen het glas. Geen water nu. Tegen deze schok was een sterker medicijn nodig. Pastoor Brophy had daar blijkbaar begrip voor, want hij had een sterke mix gemaakt en haar zonder iets te zeggen het glas aangereikt. Het gebeurt niet iedere dag dat je jezelf als lijk ziet. Niet iedere dag dat je een plaats delict betreedt en daar je levenloze dubbelganger ontmoet.

‘Het is toeval,’ zei ze op een fluisterton. ‘Die vrouw lijkt stomtoevallig op mij, dat is alles. Er zijn zoveel vrouwen met zwart haar. En in die auto kun je haar gezicht niet echt goed zien.’

‘Ik weet het niet,’ zei Rizzoli. ‘Ze lijkt griezelig veel op je.’ Ze liet zich in de fauteuil zakken en kreunde toen de kussens haar hoogzwangere lichaam omvatten. Arme Rizzoli, dacht Maura. Wanneer je acht maanden zwanger bent, zou je je niet moeten bezighouden met een onderzoek naar een moord.

‘Haar haar heeft een andere coupe,’ zei Maura.

‘Het is alleen wat langer.’

‘Ik heb een pony. Zij niet.’

‘Dat is niet zo verschrikkelijk belangrijk. Wie naar haar gezicht kijkt, zou zweren dat ze je zuster is.’

‘Laten we even afwachten tot we haar in beter licht zien. Misschien blijkt dan dat ze helemaal niet op me lijkt.’

Pastoor Brophy zei: ‘De gelijkenis is er, Maura. We hebben het allemaal gezien. Ze lijkt als twee druppels water op je.’

‘Bovendien zit ze in een auto in jouw straat,’ voegde Rizzoli eraan toe. ‘Bijna pal voor je deur. En dit lag op de achterbank.’ Rizzoli hield een van de transparante plastic zakjes omhoog die de politie

gebruikte om bewijsmateriaal in te bewaren. Maura zag dat er een knipsel in zat uit *The Boston Globe*. De letters van de kop waren zo groot dat ze die vanaf de bank kon lezen.

BABY RAWLINS WAS MISHANDELD, GETUIGT PATHOLOOG-ANATOM.

‘Op de bijgaande foto sta jij,’ zei Rizzoli. ‘Eronder staat: “Forensisch patholoog-anatoom dr. Maura Isles verlaat het gerechtshof na haar getuigenis in de zaak-Rawlins.”’ Ze keek Maura aan. ‘Dit lag in de auto van het slachtoffer.’

Maura schudde haar hoofd. ‘Waarom?’

‘Dat vragen wij ons ook af.’

‘De zaak-Rawlins... dat was bijna twee weken geleden.’

‘Kun je je herinneren of je die vrouw in de rechtszaal hebt gezien?’

‘Nee. Ik heb haar nog nooit eerder gezien.’

‘Maar ze heeft *jou* duidelijk wel gezien. In ieder geval op een foto in de krant. En nu was ze opeens hier. Was ze naar jou op zoek? Was ze je aan het stalken?’

Maura staaarde naar haar glas. De wodka maakte haar een beetje licht in het hoofd. Vierentwintig uur geleden, dacht ze, liep ik door Parijs, genietend van het warme zonnetje, van de geuren op de caféterrasjes. Waar ben ik verkeerd afgeslagen en in deze nachtmerrie terechtgekomen?

‘Bezit je een vuurwapen, Maura?’ vroeg Rizzoli.

Maura verstijfde. ‘Wat is dat nou voor vraag?’

‘Ik beschuldig je nergens van. Ik wil alleen maar weten of je iets hebt om jezelf mee te verdedigen.’

‘Nee, ik heb geen vuurwapen. Ik heb gezien hoeveel schade ze kunnen aanrichten aan het menselijke lichaam en wil ze niet in mijn huis hebben.’

‘Goed, goed. Ik vroeg het alleen maar.’

Maura nam nog een slokje. Om de volgende vraag te kunnen stellen, had ze de moed nodig die sterkedrank je schonk: ‘Wat weten jullie over het slachtoffer?’

Frost haalde zijn notitieboekje tevoorschijn, sloeg de pagina’s om als een nauwgezette pennenlikker. Barry Frost deed Maura vaak denken aan een slome ambtenaar, altijd met zijn pen in de aanslag.

‘Volgens het rijbewijs in haar tas is haar naam Anna Jessop. Ze is veertig jaar oud en woont in Brighton. De auto staat op dezelfde naam.’

Maura hief haar hoofd op. ‘Brighton is maar een paar kilometer hiervandaan.’

‘Het adres is een flatgebouw. Haar burens kunnen niet veel over haar vertellen. Het wachten is op de huiseigenaar, zodat we met diens sleutel de flat in kunnen.’

‘Zegt de naam Jessop je iets?’ vroeg Rizzoli.

Ze schudde haar hoofd. ‘Ik ken niemand die zo heet.’

‘Ken je iemand in Maine?’

‘Waarom vraag je dat?’

‘Er zat een bon voor te hard rijden in haar tas. Ze is twee dagen geleden aangehouden toen ze zuidwaarts reed op de Maine Turnpike.’

‘Ik ken niemand in Maine.’ Maura haalde diep adem. Toen vroeg ze: ‘Wie heeft haar gevonden?’

‘Meneer Telushkin heeft de politie gebeld,’ zei Rizzoli. ‘Hij zag de Taurus voor zijn deur geparkeerd staan toen hij zijn hond uitliet.’

‘Wanneer was dat?’

‘Om ongeveer acht uur.’

Dat kan kloppen, dacht Maura. Meneer Telushkin liet zijn hond iedere avond op precies dezelfde tijd uit. Een typische ingenieur: nauwgezet en voorspelbaar. Maar vanavond was hij op iets onvoorspelbaars gestuit.

‘Had hij niets gehoord?’ vroeg Maura.

‘Ja, een knal, maar hij dacht dat een uitlaat was. Dat was ongeveer tien minuten voordat hij naar buiten ging. Niemand heeft het zien gebeuren. Toen hij de Taurus zag, heeft hij het alarmnummer gebeld en gemeld dat iemand zijn buurvrouw, dr. Isles, had doodgeschoten. De politie van Brookline reageerde als eerste, in de persoon van rechercheur Eckert. Frost en ik zijn rond negen uur aangekomen.’

‘Waarom?’ vroeg Maura. Dit was de vraag die al in haar was opgekomen toen ze Rizzoli op het gazon had zien staan. ‘Waarom zijn jullie in Brookline? Dit is niet jullie terrein.’

Rizzoli wierp een blik op rechercheur Eckert.

Eckert antwoordde, een beetje schaapachtig: ‘Hier in Brookline hebben we vorig jaar zegge en schrijve één moord gehad. Gezien de omstandigheden vonden we het verstandig om Boston erbij te halen.’

Ja, dat klonk logisch, vond Maura. Brookline was niet meer dan een slaapwijk binnen de stadsgrenzen van Boston. Het afgelopen jaar had de politie van Boston zestig moorden onderzocht. Al doende leert men; dat geldt net zo goed voor het onderzoeken van moordzaken.

‘We zouden evengoed zijn gekomen,’ zei Rizzoli. ‘Toen we hoorden wie het slachtoffer was. Of wie we *dachten* dat het was.’ Ze zweeg even. ‘Ik geef eerlijk toe dat het geen moment bij me is opgekomen dat je het *niet* was. Eén blik op het slachtoffer was voor mij voldoende...’

‘Dat geldt voor ons allemaal,’ zei Frost.

Daarop volgde een korte stilte.

‘We wisten dat je vanavond zou terugkeren uit Parijs,’ zei Rizzoli. ‘Dat had je secretaresse ons verteld. Het enige wat we niet snapten, was de auto. Waarom je in een auto zat die toebehoorde aan een andere vrouw.’

Maura dronk haar glas leeg en zette het op de salontafel. Meer dan één glas kon ze vanavond onmogelijk op. Haar armen en benen voelden nu al half verdoofd aan en ze had moeite zich te concentreren. In het gelige, warme licht van de lampen zag alles in de kamer er een beetje wazig uit. Dit gebeurt niet echt, dacht ze. Ik zit te slapen in een vliegtuig boven de Atlantische Oceaan en wanneer ik wakker word, zal ik merken dat we net zijn geland. Dat dit allemaal niet echt is.

‘We weten nog niets over Anna Jessop,’ zei Rizzoli. ‘Het enige wat we weten, wat we allemaal met onze eigen ogen hebben gezien, is dat ze sprekend op jou lijkt. Het is waar dat haar haar ietsje langer is dan het jouwe. Er zijn wat kleine verschillen. Maar we dachten allemaal dat jij het was. En wij *kennen* je.’ Weer zweeg ze even. ‘Je snapt zeker wel wat ik daarmee bedoel?’

Ja, dat snapte Maura, maar ze wilde het niet hardop zeggen. Ze staarde naar het glas op de salontafel. Naar de smeltende ijsblokjes.

‘Als wij dat dachten, geldt dat voor iedereen,’ ging Rizzoli door.

‘Ook voor degene die de kogel op haar hoofd heeft afgevuurd. Het was even voor achten toen je buurman de knal hoorde. Het begon al te schemeren. Ze zat in een geparkeerde auto, een paar meter bij jouw oprit vandaan. Iedereen die haar in die auto zag zitten, zou gedacht hebben dat jij het was.’

‘Jij denkt dus dat ik het doelwit was,’ zei Maura.

‘Dat klinkt toch logisch?’

Maura schudde haar hoofd. ‘Voor mij klinkt niks aan deze zaak logisch.’

‘Je hebt een baan die je dwingt in het voetlicht te treden. Je moet regelmatig als deskundige getuigen in rechtszaken. Je staat vaak in de krant. Je bent onze Koningin van de Doden.’

‘Noem me niet zo.’

‘Zo noemen alle agenten je. En de pers. Dat weet je toch?’

‘Dat wil nog niet zeggen dat ik die bijnaam leuk vind. Ik kan hem niet uitstaan.’

‘Maar het wil wél zeggen dat je aandacht trekt. Niet alleen vanwege je werk, trouwens, maar ook vanwege je uiterlijk. Je weet toch wel dat alle mannen naar je kijken? Alleen een blinde zou dat niet in de gaten hebben. Mooie vrouwen trekken nu eenmaal aandacht. Nietwaar, Frost?’

Frost schrok op. Hij had niet verwacht zo voor het blok gezet te worden en kreeg een kleur. Arme Frost, hij bloosde zo snel. ‘Dat is niet meer dan normaal,’ gaf hij toe.

Maura keek naar pastoor Brophy, die haar blik niet beantwoordde. Ze vroeg zich af of ook hij vatbaar was voor die wet van de natuur. Ze hoopte het; ze wilde graag geloven dat Daniel niet immuun was voor het soort gedachten dat vaak door haar hoofd speelde.

‘Een mooie vrouw die in de publieke belangstelling staat,’ zei Rizzoli, ‘wordt gestalkt en vlak voor haar eigen huis vermoord. Het is vaker gebeurd. Hoe heette die actrice in Los Angeles ook al weer? Die is doodgeschoten?’

‘Rebecca Schaefer,’ zei Frost.

‘Juist. En hier in Boston hebben we het geval gehad van Lori Hwang. Weet je nog wel?’

Ja, dat geval herinnerde Maura zich heel goed, omdat ze zelf de autopsie had verricht. Lori Hwang, een nieuwslezeres van Channel

Six, werkte net een jaar bij dat televisiestation toen ze voor de ingang van de studio werd doodgeschoten. Ze had niet eens geweten dat ze werd gestalkt. De dader had haar op tv gezien en haar een paar fanbrieven geschreven. Op een dag had hij haar voor de studio opgewacht. Toen Lori naar buiten kwam en naar haar auto liep, had hij haar een kogel in het hoofd geschoten.

‘Dat krijg je met dergelijk werk,’ zei Rizzoli. ‘Je weet niet wie er naar je kijkt op al die televisieschermen. Je weet niet wie er vlak achter je aan rijdt wanneer je ’s avonds na je werk naar huis gaat. Je denkt er niet eens aan dat iemand je misschien volgt. Dat iemand over je fantaseert.’ Rizzoli zweeg even. Toen zei ze zachtjes: ‘Ik heb het zelf meegemaakt. Ik weet hoe het is wanneer iemand van je geobsedeerd is. Ik ben niet eens mooi. Ik ben maar heel gewoontjes. En toch is het ook mij overkomen.’ Ze stak haar handen uit en liet de littekens op haar handpalmen zien. De blijvende herinneringen aan haar gevecht met de man die haar tot tweemaal toe bijna van het leven had beroofd. Een man die nog steeds leefde, maar nu gevangen zat in zijn vanaf de nek verlamde lichaam.

‘Daarom vroeg ik of je rare brieven hebt ontvangen,’ ging Rizzoli door. ‘Ik zat aan haar te denken. Aan Lori Hwang.’

‘De man die haar heeft vermoord, is gepakt,’ zei pastoor Brophy. ‘Klopt.’

‘U suggereert dus niet dat het dezelfde man is.’

‘Nee. Ik wijs alleen op overeenkomsten. Eén schot in het hoofd. Vrouwen die in de publieke belangstelling staan. Dat geeft te denken.’ Rizzoli kwam moeizaam overeind. Het viel niet mee om vanuit de zachte fauteuil op te staan. Frost stak haar snel een helpende hand toe, maar ze negeerde het gebaar. Ook hoogzwanger zou Rizzoli niet snel hulp aanvaarden. Ze hing haar tas over haar schouder en bekeek Maura onderzoekend. ‘Wil je vanavond ergens anders slapen?’

‘Dit is mijn huis. Waarom zou ik ergens anders naartoe gaan?’

‘Ik vraag het alleen maar. En ik neem aan dat ik je niet hoeft te vertellen dat je de deuren goed op slot moet doen.’

‘Dat doe ik altijd.’

Rizzoli keek naar Eckert. ‘Kunnen jullie het huis in de gaten houden?’

Hij knikte. 'Ik zal ervoor zorgen dat de patrouillewagens regelmatig hier langsrijden.'

'Dat zou fijn zijn,' zei Maura. 'Hartelijk dank.'

Maura liep met de drie rechercheurs mee naar de voordeur en keek hen na toen ze naar hun auto's liepen. Het was al over twaalfen. Op straat was het weer even rustig als altijd in deze stille buurt. De patrouillewagens van het bureau Brookline waren verdwenen; de Taurus was weggesleept naar het forensisch laboratorium. Zelfs het gele politielint was verwijderd. Morgenochtend denk ik vast dat ik het allemaal heb gedroomd, dacht ze.

Ze draaide zich om en keek naar pastoor Brophy, die nog in haar woonkamer stond. Ze had zich nog nooit zo slecht op haar gemak gevoeld in zijn gezelschap als op dit moment, nu ze samen alleen waren in haar huis. Ze dachten vast allebei aan dezelfde dingen. *Of alleen ik? Denk je ooit aan me, Daniel, 's avonds laat, wanneer je in je eentje in bed ligt? Net zoals ik aan jou denk?*

'Weet je zeker dat je het niet erg vindt om in je eentje hier te blijven?' vroeg hij.

'Ik red me wel.' *Wat zou het alternatief zijn? Dat je vannacht bij me blijft? Is dat wat je me probeert te vertellen?*

Hij liep naar de deur.

'Wie heeft je gebeld, Daniel?' vroeg ze. 'Hoe wist je het?'

Hij keek om. 'Rechercheur Rizzoli. Zij heeft het me verteld...' Hij vervolgde: 'Weet je, ik word vaak door de politie gebeld voor dit soort dingen. Een sterfgeval in de familie, iemand die een priester nodig heeft. Ik ben altijd bereid meteen te komen. Maar ditmaal...' Hij zweeg. 'Doe de deuren op slot, Maura,' vervolgde hij toen. 'Een nacht als deze wil ik niet nóg een keer doormaken.'

Ze keek hem na toen hij het pad afliep en in zijn auto stapte. Hij startte de motor niet meteen; hij wachtte tot hij zeker wist dat ze in veiligheid was.

Ze deed de voordeur dicht en op slot.

Door het raam van de woonkamer zag ze Daniel weggrijden. Een ogenblik bleef ze naar de verlaten stoep staan staren en voelde zich opeens erg verlaten. Op dat moment wou ze dat ze hem kon vragen terug te komen. Maar wat zou er dan gebeuren? Wat wilde ze dat er tussen hen zou gebeuren? Sommige wensen, dacht ze, kun je

maar beter heel ver van je af houden. Ze speurde de donkere straat nog een keer af en liep toen bij het raam vandaan, maar besepte opeens dat ze duidelijk zichtbaar was in het licht van de woonkamer. Ze sloot de gordijnen en controleerde in alle kamers of de ramen en deuren op slot zaten. Op een warme juniavond als deze zou ze normaal gesproken het raam van haar slaapkamer openzetten. Nu liet ze het dicht en deed ze de airconditioning aan.

De volgende ochtend werd ze al vroeg wakker, huiverend vanwege de koude lucht die via de roosters de kamer in werd geblazen. Ze had van Parijs gedroomd. Dat ze onder de blauwe hemel wandelde, langs emmers met rozen en romantische lelies, en even begreep ze niet waar ze was. Niet meer in Parijs, besepte ze toen, maar in haar eigen bed. En er was iets afgrijselijks gebeurd.

Het was pas vijf uur, maar ze was klaarwakker. In Parijs is het nu elf uur 's ochtends, dacht ze. Daar schijnt de zon en als ik er nu nog was, zou ik aan mijn tweede kop koffie zitten. Ze wist dat de jetlag straks zou toeslaan, dat dit energieke gevoel haar later op de dag zou opbreken, maar ze kon zichzelf niet dwingen weer in slaap te vallen.

Ze stond op en kleepte zich aan.

De straat zag er net zo uit als altijd. De dageraad maakte kleurige strepen aan de hemel. Bij haar buurman, meneer Telushkin, ging het licht aan. Hij stond altijd vroeg op en vertrok meestal een uur eerder dan zij naar zijn werk, maar vanochtend was zij als eerste wakker en zag ze haar straat met heel andere ogen. Ze zag hoe de sproeiers aan de overkant automatisch aangingen en sissend watercirkels maakten op het gazon. Ze zag de krantenjongen langsfietsen, zijn honkbalpetje verkeerd om op zijn hoofd, en hoorde de bons van *The Boston Globe* op haar veranda. Alles lijkt hetzelfde, dacht ze, maar is het niet. De dood heeft rondgewaard in mijn straat en alle mensen die hier wonen, zullen zich dat vanochtend herinneren. Ze zullen uit de ramen van hun huizen kijken naar de plek waar de Taurus stond, en huiveren bij de gedachte dat de dood elk van ons had kunnen treffen.

Koplampen zwaaiden de hoek om, een auto reed de straat in en minderde vaart toen hij haar huis naderde. Het was een patrouillewagen van het bureau Brookline.

Nee, niets is hetzelfde, dacht ze toen ze de auto zag doorrijden.
Niets blijft ooit hetzelfde.

Ze was nog eerder op haar werk dan haar secretaresse. Tegen zessen zat ze achter haar bureau en begon de stapel uitgetikte berichten en laboratoriumrapporten te lezen die in haar in-bakje waren gelegd gedurende de week die ze in Parijs had doorgebracht. Ze had er al een derde van af toen ze voetstappen hoorde. Ze keek op en zag Louise in de deuropening staan.

‘U bent er,’ fluisterde Louise.

Maura begroette haar glimlachend. ‘*Bonjour!* Het leek me verstandig om meteen maar even deze stapel door te werken.’

Louise staaarde haar aan, kwam toen het kantoor in en zakte neer op de stoel tegenover Maura’s bureau, alsof ze opeens zo moe was dat ze niet kon blijven staan. Hoewel ze vijftig was, leek Louise altijd tweemaal zoveel energie te hebben als Maura, die tien jaar jonger was. Maar vanochtend zag Louise er doodmoe uit, haar gezicht ziekelijk bleek in het licht van de neonlampen.

‘Hoe voelt u zich, dokter Isles?’ vroeg Louise op zachte toon.

‘Prima. Ik heb alleen een beetje last van jetlag.’

‘Ik bedoel... na wat er gisteravond is gebeurd. Rechercheur Frost leek er zo zeker van dat u het was, in die auto...’

Maura knikte en haar glimlach verdween. ‘Ja, het was net een griezelfilm. Ik kom thuis en zie een heleboel politiewagens voor mijn deur staan.’

‘Het was vreselijk. We dachten allemaal...’ Louise slikte en keek neer op haar schoot. ‘Ik was zo opgelucht toen dokter Bristol me belde. Om te vertellen dat het een vergissing was.’

Er bleef een stilte hangen, gevuld met verwijten. Opeens beseftte Maura dat ze zélf haar secretaresse had moeten bellen. Ze had moeten inzien dat Louise vreselijk was geschrokken en vast en zeker graag haar stem had willen horen. Ik leef nu al zo lang alleen, dacht ze, dat het niet eens in me is opgekomen dat er mensen zijn die om me geven.

Louise stond op. ‘Ik ben erg blij dat u er weer bent, dokter Isles. Dat wilde ik even zeggen.’

‘Louise?’

‘Ja?’

‘Ik heb een cadeautje voor je meegebracht uit Parijs. Ik weet dat het klinkt als een slap excuus, maar het zit in mijn koffer, en die is zoekgeraakt.’

‘O.’ Louise begon te lachen. ‘Nou, als het chocola is, zullen mijn heupen daar blij om zijn.’

‘Nee, het is niet iets waar calorieën in zitten.’ Ze keek op het klokje op haar bureau. ‘Is dokter Bristol er al?’

‘Ja, hij is net aangekomen. Ik zag hem op het parkeerterrein.’

‘Weet je wanneer hij de autopsie doet?’

‘Welke? Hij heeft er twee vandaag.’

‘Die op het slachtoffer van gisteravond. De vrouw.’

Louise keek haar aandachtig aan. ‘Ik geloof dat die als tweede op de lijst staat.’

‘Is er al meer informatie over haar?’

‘Dat weet ik niet. Dat moet u maar aan dokter Bristol vragen.’